

עין משפט
נר מצוה

קלב א ב ג ד ה מיי פֿט מנהל, מפילן וס'ט הלכה נון טושי'ע ייד קימן רפ סעיף א:

קלב ו מיי שס פיו' ה' יא טושי'ע יויד פ'י ערה סעיף ג:

קלב ז מיי פ'יה מהל' תפילן וס'ית ה' א (סמג עשין נט) טושי'ע ייד פ'י רפת סעי' ט:

קלה ח ט מיי שס הלי' טושי'ע שס סעי' י: קלו י מיי שס הלכה ו טושי'ע שס סעי' יד: קלו כ מיי שס הל' כ טושי'ע שס סעי' יז:

<div></div>
<p>[א] פרשיותיו: סתומה: [ב] תיבת "תפור נחקה: [ג] כשאר תיבות: [ד] כשירה כזה:</p> <div> </div> <div></div> <div>והיו הדברים האלה אשר אנכי מוציך</div> <div></div> <div>[ה] כזה</div> <div></div> <div>והיו הדברים האלה אשר אנכי מוציך</div> <div></div> <div>[ו] כזה</div> <div></div> <div>והיו הדברים האלה אשר אנכי מוציך</div> <div></div> <div>[ז] כזה</div> <div></div> <div>לחת כלם כימי השמים על הארץ</div> <div></div> <div>[ח] כזה</div> <div></div> <div>לחת כלם כימי השמים על הארץ</div> <div></div>
<p>[ט] שמע הסי' ומהי'ד סתומה היינו שמתי' רוח באמצע ויו' כתב משני צדדי' או גמי מתי' חלק בראש השטיט: [י] קוף שרוא נקלף:</p>

לא:

מי קאמר במשנתנו בו'. כי האי גוונא דייק צפ' בתרא דכתובות (דף קט). גבי כל מקום שאמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמונ ותימה דצפ' כירה (שנח דף לט:). גבי כל מקום שאחא מואל שנים מולקיס ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע חוץ מקולי מטלניות וקא פריך אימא ה"מ צמתיתין אבל צברייתא לא ויש לומר כיון דאמר חוץ מקולי מטלניות שהיא משנה היו כאליו פירש צמתניתיו ^{[?] ומיהו קשה צמני כללות דצפ' מי שהוליאוו (עירובין מו:)} דקאמר רבי מאיר ורבי יהודה הלכה כר' יהודה ר' יהודה ור' יוסי הלכה כר' יוסי אמרי' ^[ט] סד"א הני מיילי צמתני' אבל צברייתא לא לא אע"ג דלא קאמר צמשניתיו ושמא שאני התם דלא קאמר כל מקום. מ"ר: **הא דאפיצין** **הא דלא אפיצין**. משמע דס"ת כשר בלא אפינן והקשה ר"ת מהא דלאמרי' פרק המוילא יין (שנח דף עט: ושם) גבי ס"ת על הגיול ועל הדוכסוטוס כשירה משמע אבל דיפתרא דמלית וקמית ולא עפינן לא ^[י] (מייקרי ספר) וצפ' שני דסוטה (דף יז.) אמרי' אין כותבין פרשת סוטה לא על הלוח ולא על הנייר ולא על הדפתרא אלא על המגילה שנא' כספר וכ"ש ס"ת דנקרא ספר טפי ^[י] כדלאמרי' צנס' סופרים אין כותבין לא על הנייר ולא על הדפתרא ומיהו מחוק לא גרס דהא צפרק המוילא יין (שנח דף עט: קמני על הנייר ועל המטלית פסולה ולא קמני מחוק ועוד קשה היאך אנו כותבין ס"ת על הקלפים שלנו הא אינם מנופלין וכן גיטין שאנו כותבין צקלפין שלנו וצפ' ^[י] [שני] דגמין (דף יט.) משמע דווקא צדאפינן כותבין אבל לא אפינן לא דיכול להוציף ומפשי' ר"ת דמיקון שלנו חשיב כאפינן מדע דהא קמן דאין יכול להוציף והא דמשמע צגיטין גדלא אפינן יכול להוציף היינו צקלפים שלהם שהיו עושים צהם תיקון של עיפון

דקודס עיפון יכול להוציף ונקרא דיפתרא ופסול ומדע שגם צימיהם כותבין שטרות צקלף שאינו מעופץ כדאמרי' צפ' שני דגיטין (שם) כתבו צמי טריא ועפאל כשר ומוקי לה גדלא אפינן ומיהו איכא לאוקומי צנייר של עשזים דלא מיתקני ליה צעפזים כמו שפי' שם צקוועטרס גבי

חישיטין שמא צמי מילין כתבו א"י צעדי מסירה ורבי אלעזר. מ"ר: **עשאה** בשיירה. מכאן משמע הא דתניא צפ' הצונה (שנח דף קג:) כתבה כשירה או שכתב השירה כיואל צה או שכתב שלא צדיו או שכתב האוכרות צוהב הרי אלו יגמוו צס"ת מיירי דהא מוקמינא לה הכא צס"ת ותימה דצפ' כל כתבי (שנח דף קטו:) בתחילתו תניא אין צין ספרים למגילה אלא סקפרים נכתבין בכל לשון ומגילה עד שמהא כתובה אשורית על הספר וצדיו ותירך הרב רבי יוסף דההיא דכל כתבי צשאר ספרים דלאו ס"ת ואכתי קשה דצפ"ק דמגילה (דף ט:) תניא מקרא שכתבו תרגום ותרגום שכתבו מקרא וכתב עברי אינו מטמא את הדיים עד שיכתבנו כתבא אשורית על הספר וצדיו ומוקי לה רב אשי צשאר ספרים ור' יהודה היא אלאמא שאר ספרים צעי דיו ולא אשכחן דפליגי עליה דרבי יהודה אלא לגבי הא דשרי בכל לשון אבל צדיו לא אשכחן דפליגי ונראה לפרש דההיא דכל כתבי לענין להציל מפני הדליקה דווקא מיירי ולא לענין לקרות צהם ולפי שיש צהן אוכרות מאילין אותן אע"פ שלא נכתבו כהלכתן אבל מגילה עד שמהא כתובה כהלכתה מדע דצעיף דריש גלותא התם לענין הצלה אבל הא לא מיצעיף ליה אם ניתנו ליקרות צהם או לא אלא"ת תיקשי ^[ט] הך צרייתא לרב הונא דאמר צריש גמרא דכל כתבי (שנח דף קטו.) היו כתובין תרגום וצכל לשון אין מציילין למ"ד אין ניתנין לקרות צהן ויש לומר דהאמר התם תנאי היא: **שצ"א** יעשנה בזנב. כעין שפירש צקוועטרס כאן יש לפרש הא דאמר צצבא צתרא (דף ד.) גבי כרס שמים כנגד שמים ואחד יואל וצנ שאלח צשורות שמים ולא כנגד אירי צצין שמי השורות שמים שמים. מ"ר: **ועושה** פרישותיה בתומות. קאת קשה דנקט לשון רבים ואין שם כי אם פרשה אחת ושמא משום על הארץ דצסוף שיטה אע"פ שאין כחוצ כלום ^[א] אח"כ. מ"ר: **רבי** שמעון בן אציעור אומר ר"מ היה בותבא ע"ה הדוכסוטוסם. משמע דתלמידיו של ר"מ היה שאמר דברים הרבה משמו צשאר מקומות כדאשכחן גמי לעיל (ל:) דקאמר ר"ש בן אלעזר משום ר"מ אין כותבין את השם לא על ^[ב] הנייר ולא על המחק וכן צפ"ק דקדושין (דף כד.) ^[ג] גמרא וצלבד שהיא הכסא משל אחרים דקאמר ר"ש בן אלעזר משום ר"מ אשה פודה מעשר שני בלא חומש ותימה דצפ' המוילא יין (צצנח דף עט:) כתוב צכל הספרים אמר רבי שמעון מאיר היה כותבה על הקלף ^[ד] מפני שהיתה משתמרת משמע שהיה חצירו דקאמר מאיר ולא קאמר ר"מ ושמא טעות סופר יש צכל הספרים ואי היה אמרי' דתרי רשצ"א הוה ניחא ומיתרלא צהכי פירכא אחריתי דהכא קמני אדוכסוטוס והתם תני אקלף והיה נראה לומר דתרי תנאי אליבא דר"מ אבל אי אפשר לומר כן דצפ' מרובה (צ"ק דף עח:) גבי מכרה חוץ מגזומיה משני תרי תנאי אליבא דרשצ"א ולא משני דתרי היו ומיהו יש לדחוק משום דנהו דאפליגי עליה צחדא איפליגי עליה צאידך צרייתא ויש לתרץ דעל הדוכסוטוס דקתני הכא היינו אף הדוכסוטוס כדמפרשין גמי אף פתוחות וכ"ש גמי אקלף דמשתמר ולפי מה שר"ל צסמון דוכסוטוס דווקא ולא קלף היו חימה דלמר דוכסוטוס עדיף למוזח ולמר קלף עדיף. מ"ר: ועושה

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

מי קאמר במשנתינו. דמשמע משנה ולא צרייתא: **קרע הכא צשני שיטין**. אם נתקרע גליון של ספר תורה ונכנס הקרע צשני שיטין צתוך הכתב יתפור: **צשלש אל יתפור**. אלא יסלק את היריעה: **עסיקא**. קלף יסן מיגניא קריעה: **אפילן**. היו שחור כעמיקא. **אפילן** מתוקן הקלף צעפלין שקורין גל"ש:

והני מיילי. דמופר: **צגידין**. [ב] יתפור אבל לא צגדרים פינדייש צלע"ז: **צין דף לדף**. אם נקרע עד כנגד הכתב שאילו היה צכתב היה יותר מג' שיטין: **וצין שיטה לשיטה**. אם נקרע יתפור או לא יתפור: **שסים**. שיטות קצרות שיטה שיטה צת שמי צימות: **שסים**. צו וגי' צו וא' צו מאי: **כל סקן**. דכשרה שעשאה כשירה דלו יסיר משה ששיטה אחת ארוכה ושיטה אחת קצרה שאין ממלא כל השיטה: **או שירה כמופס**. שכתב השירה כשאר [ג] המימות אריח על גבי אריח: **שסים שלש ואחת**. היינו כשירה ד: **שלא יעשנה כקופס**. כזה ה[ח]--- כאהל רחצ מלמטה וקצר מלמעלה דהיינו אחת שמים שלש: **וצנ**. שלש שמים ואחת כזה ו[י]: **על הארץ צשיטה אחרונה**. כלומר אין צשיטה אחרונה אלא שמי צימות הללו: **צסוף שיטה**. היו מתחילין לשיטה אחרונה כזה ו[י]: **צסחילה**. **שיטה**. היו מתחילין כזה ה[ח]--- לשיטה אחרונה כזה ה[ח]--- **מ"ד צסוף שיטה**. כדי שיהו שמים על הארץ דמשמע דכתבי כי כגובה שמים על הארץ כן יאריך ימינכם: **ומ"ד צסחילה שיטה**. כלומר צעי ארמוקי ארץ משמים דהכי משמע כי היכי דמרתקא שמים מארך כן יאריכו ימינכם: **דכריך לה מאחד כלפי שמע**. לאחר שנכתבה כופלה מצד שמאל לצד ימין כשהניחה גדלה והיינו

מאחד כלפי שמע שראש השורה שמע ישראל וסופה יי' אחד והתחיל לצופלה מאחד וקיפל וצא עד שמע ו[א]: **דוכסוטוס**. קלף א' שלא נקלף: **כמין דף**. כמין עמוד צצספרים ארוכה וקצרה: **אמרתי** (שנח דף קג:) **עשאה** בשיירה. מכאן משמע הא דתניא צפ' הצונה (שנח דף קג:) כתבה כשירה או שכתב השירה כיואל צה או שכתב שלא צדיו או שכתב האוכרות צוהב הרי אלו יגמוו צס"ת מיירי דהא מוקמינא לה הכא צס"ת ותימה דצפ' כל כתבי (שנח דף קטו:) בתחילתו תניא אין צין ספרים למגילה אלא סקפרים נכתבין בכל לשון ומגילה עד שמהא כתובה אשורית על הספר וצדיו ותירך הרב רבי יוסף דההיא דכל כתבי צשאר ספרים דלאו ס"ת ואכתי קשה דצפ"ק דמגילה (דף ט:) תניא מקרא שכתבו תרגום ותרגום שכתבו מקרא וכתב עברי אינו מטמא את הדיים עד שיכתבנו כתבא אשורית על הספר וצדיו ומוקי לה רב אשי צשאר ספרים ור' יהודה היא אלאמא שאר ספרים צעי דיו ולא אשכחן דפליגי עליה דרבי יהודה אלא לגבי הא דשרי בכל לשון אבל צדיו לא אשכחן דפליגי ונראה לפרש דההיא דכל כתבי לענין להציל מפני הדליקה דווקא מיירי ולא לענין לקרות צהם ולפי שיש צהן אוכרות מאילין אותן אע"פ שלא נכתבו כהלכתן אבל מגילה עד שמהא כתובה כהלכתה מדע דצעיף דריש גלותא התם לענין הצלה אבל הא לא מיצעיף ליה אם ניתנו ליקרות צהם או לא אלא"ת תיקשי ^[ט] הך צרייתא לרב הונא דאמר צריש גמרא דכל כתבי (שנח דף קטו.) היו כתובין תרגום וצכל לשון אין מציילין למ"ד אין ניתנין לקרות צהן ויש לומר דהאמר התם תנאי היא: **שצ"א** יעשנה בזנב. כעין שפירש צקוועטרס כאן יש לפרש הא דאמר צצבא צתרא (דף ד.) גבי כרס שמים כנגד שמים ואחד יואל וצנ שאלח צשורות שמים ולא כנגד אירי צצין שמי השורות שמים שמים. מ"ר: **ועושה** פרישותיה בתומות. קאת קשה דנקט לשון רבים ואין שם כי אם פרשה אחת ושמא משום על הארץ דצסוף שיטה אע"פ שאין כחוצ כלום ^[א] אח"כ. מ"ר: **רבי** שמעון בן אציעור אומר ר"מ היה בותבא ע"ה הדוכסוטוסם. משמע דתלמידיו של ר"מ היה שאמר דברים הרבה משמו צשאר מקומות כדאשכחן גמי לעיל (ל:) דקאמר ר"ש בן אלעזר משום ר"מ אין כותבין את השם לא על ^[ב] הנייר ולא על המחק וכן צפ"ק דקדושין (דף כד.) ^[ג] גמרא וצלבד שהיא הכסא משל אחרים דקאמר ר"ש בן אלעזר משום ר"מ אשה פודה מעשר שני בלא חומש ותימה דצפ' המוילא יין (צצנח דף עט:) כתוב צכל הספרים אמר רבי שמעון מאיר היה כותבה על הקלף ^[ד] מפני שהיתה משתמרת משמע שהיה חצירו דקאמר מאיר ולא קאמר ר"מ ושמא טעות סופר יש צכל הספרים ואי היה אמרי' דתרי רשצ"א הוה ניחא ומיתרלא צהכי פירכא אחריתי דהכא קמני אדוכסוטוס והתם תני אקלף והיה נראה לומר דתרי תנאי אליבא דר"מ אבל אי אפשר לומר כן דצפ' מרובה (צ"ק דף עח:) גבי מכרה חוץ מגזומיה משני תרי תנאי אליבא דרשצ"א ולא משני דתרי היו ומיהו יש לדחוק משום דנהו דאפליגי עליה צחדא איפליגי עליה צאידך צרייתא ויש לתרץ דעל הדוכסוטוס דקתני הכא היינו אף הדוכסוטוס כדמפרשין גמי אף פתוחות וכ"ש גמי אקלף דמשתמר ולפי מה שר"ל צסמון דוכסוטוס דווקא ולא קלף היו חימה דלמר דוכסוטוס עדיף למוזח ולמר קלף עדיף. מ"ר: ועושה

מסורת הש"ם

[א] ופרטות יט. וס'יג. [ב] צס"י ועירי. [ג] (שנח תיג:) [ד] וצו"י מוס' שנח ט. ד"יה דלמלא, [ה] [שם מו:י] [ו] לא וצפי' שני. צ"ק, [ז] צ"ק, [ח] ועוד דלאמרינן צמסכת טו'. צ"ק, [ט] מהך. צ"ק, [י] ס"א אומר כן ועיין צ"ק שמקיים גירסת אח"כ, [יא] וצגדר, [ל] יוא' גבי וצלבד טו'. צ"ק, [מ] גי' צ"ק מפני שצמסתמה ומוחק, ציבת שהיתה:

תורה אור השלם

- כי כגבה שמים על הארץ צבד חסדו על תראיה: תהלים קג יא

הגהות הב"ח

[א] רש"י ד"ה שמים וששלש הארץ צבד חסדו על כזה:

כזה ר"ל בו' צו וגי' צו:

גליון הש"ם

גם' הא דלא אפיצין כהרי"ף גבי הא דאפילן הא דלא אפינן:

לעיו רש"י

גל"ש [גל"יש]. עפצים (גיורולים טפילים בעלה האלוך).

פינדייש [פורנדייש]. צצימות (וטכעיות של הברד).

מוסף רש"י

עשאה כשירה. כתבה לס"מ דבולטון אריח וצנינה (שבת קג:).